

**Prof. Dr.
Hakan PEKCANITEZ**

**Prof. Dr.
Muhammet ÖZEKES**

**Prof. Dr.
Mine AKKAN**

MEDENÎ USÛL HUKUKU

Pratik Çalışmalar

- Pratik Çalışmalar
- Şematik Açıklamalar
- Test Soruları
- Sınav Soruları
- Dilekçeler ve Karar Örnekleri

**Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş
26. Bası**

onikilevha
TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA TIRMA

İÇİNDEKİLER

YİRMİ ALTINCI BASIYA ÖNSÖZ	V
BİRİNCİ BASIYA ÖNSÖZ.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXVII

I. BÖLÜM PRATİK ÇALIŞMALAR VE ŞEMATİK AÇIKLAMALAR

§ 1. MAHKEMELER VE YARGI GÖREVLİLERİ	1
• Yargı Yolu	
• Görev ve Yetki	
• Hâkimlerin Sorumluluğu	
• Hâkimin Davaya Bakmasının Yasak Olması ve Reddi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	1
Olay I:	1
Sorular:	1
Cevaplar:.....	2
Olay II:	9
Sorular:	9
Cevaplar:.....	9
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	11
Şema 1/1 Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları	11

Şema 1/2 Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları İçinde Karar Verme Mekanizması	12
Şema 1/3 Uyuşmazlıkların Çözüm Yollarına Göre Tarafların İletişimleri ve Sonuçtan Memnuniyet Dereceleri.....	13
Şema 1/4 (Devlet) Yargı Çeşitleri.....	14
Şema 2 Çekişmesiz Yargı.....	15
Şema 3 Medenî Yargıda Mahkeme Teşkilatı.....	16
Şema 4/1 Görev/Görevin Belirlenmesine İlişkin Kurallar	17
Şema 4/2 Yetki/Yetkinin Belirlenmesine İlişkin Kurallar.....	18
Şema 4/3 Görev Kurallarına Aykırılığın Sonuçları.....	19
Şema 4/4 Görevsizlik ve Yetkisizlik Kararı Üzerine Yapılacak İşlemler .	20
Şema 5 Ticarî Davalar	21
Şema 6 Hâkimin Reddi.....	22
Şema 7 Yargılamaya Katılan ve Yargılamada Rol Alan Kişiler.....	23
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	24
Olay I:	24
Sorular:	24
Olay II:	25
Sorular:	25
Olay III:.....	26
Sorular:	26
Olay IV:	27
Sorular:	28
§ 2. TARAFLAR, DAVA ARKADAŞLIĞI VE DAVAYA MÜDAHALE	30
• Taraf Ehliyeti	
• Dava Ehliyeti	
• Sıfat	
• Davaya Vekâlet	
• Dava Arkadaşlığı	
• Davaya Müdahale	
• Davanın İhbarı	

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	30
Olay:.....	30
Sorular:	30
Cevaplar:.....	31
B. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR.....	44
Olay I:	44
Sorular:	44
Olay II:	45
Sorular:	45
Olay III:.....	46
Sorular:	46
Olay IV:	47
Sorular:	48
§ 3. USÛL İŞLEMLERİ VE MEDENÎ USÛL HUKUKUNA HÂKİM OLAN İLKELER.....	49
• Süreler	
• Tebligat	
• Eski Hâle Getirme	
• Yargılamaya Hâkim Olan İlkeler	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	49
Olay:.....	49
Sorular:	49
Cevaplar:.....	50
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	54
Şema 8 Usûl İşlemleri	54
Şema 9 Süreler	55
Şema 10 Tebligat	56
Şema 11 Medenî Usûl Hukukuna Hâkim Olan İlkeler	57
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	58
Olay:.....	58
Sorular:	58

§ 4. DAVA, DAVANIN AÇILMASI VE DAVAYA CEVAP..... 60

- Dava Şartları
- Dava Çeşitleri
- Dava Dilekçesi
- Dava Açılmasının Sonuçları
- Cevap Dilekçesi
- Savunma Sebepleri
- İlk İtirazlar
- İtirazlar ve Def'iler
- Karşı Dava
- İddia ve Savunmanın Değiştirilmesi veya Genişletilmesi
- Süreler
- Tebligat
- Eski Hâle Getirme

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA 60

- Olay:..... 60
- Sorular: 60
- Cevaplar:.....61

B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....71

- Şema 12 Dava Çeşitleri..... 71
- Şema 13 Yargılama Usûlleri 72
- Şema 14 Dava Açılmasının Sonuçları..... 73
- Şema 15 İddia ve Savunmanın Genişletilmesi ve Değiştirilmesi Yasağı .74
- Şema 16/1 Savunma Sebepleri75
- Şema 16/2 Dava Şartları 76
- Şema 16/3 İlk İtirazlar..... 76
- Şema 17/1 İlk Derecede Yargılamanın Temel Aşamaları 77
- Şema 17/2 Davanın Açılması ve Dilekçelerin Verilmesi (Yazılı
Yargılama Usûlü) 78
- Şema 17/3 Ön İnceleme İşlemleri..... 79
- Şema 17/4 Ön İncelemenin Yapılış Şekli 80

Şema 17/5 Tahkikat	81
Şema 17/6 Sözlü Yargılama ve Hüküm.....	82
Şema 18 Yargılamada Gider ve Delil Avansı Ödemesi.....	83
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	84
Olay I:	84
Sorular:	84
Olay II:	85
Sorular:	85
Olay III:.....	86
Sorular:	86
Olay IV:.....	88
Sorular:	88
Olay V:.....	90
Sorular:	90
§ 5. ÖN İNCELEME VE TAHKİKAT.....	93
• Ön İnceleme	
• Duruşmalar	
• Dava Dosyası ve Tutanaklar	
• İsticvap	
• Ön Sorun ve Bekletici Sorun	
• Dosyanın İşlemden Kaldırılması	
• Islah	
• Dava Konusunun Devri	
• Davaların Ayrılması ve Birleştirilmesi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	93
Olay:.....	93
Sorular:	93
Cevaplar:.....	94
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	102
Şema 19 Dava Konusunun Devri	102
Şema 20 Tarafta İradî Değişiklik	103

Şema 21 Islah	104
Şema 22 Dosyanın İşlemten Kaldırılması	105
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	106
Olay I:	106
Sorular:	106
Olay II:	106
Sorular:	107
Olay III:.....	108
Sorular:	108
§ 6. İSPAT VE DELİLLER	110
• İspatın Konusu	
• İspat Yüğü	
• Delil Gösterilmesi	
• İkrar	
• Belge-Senet	
• Yemin	
• Bilirkişi	
• Keşif	
• Tanık	
• Kanunda Düzenlenmemiş Deliller	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	110
Olay I:	110
Sorular:	110
Cevaplar:.....	111
Olay II:	124
Sorular:	125
Cevaplar:.....	126
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	133
Şema 23/1 İspat ve Deliller	133
Şema 23/2 İddia Yüğü	134
Şema 23/3 İddia Yüğü – Somutlaştırma Yüğü İlişkisi	135

Şema 23/4 İspat Ölçüsü	136
Şema 23/5 İspat Türleri	137
Şema 23/6 İspat Faaliyetinin İspat Türleri İle İlişkisi	138
Şema 24/1 Deliller (İspat Araçları).....	139
Şema 24/2 Delillerin Gösterilmesi ve Belgelerin Mahkemeye Sunulması	140
Şema 24/3 Delil Sözleşmesi	141
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	142
Olay I:	142
Sorular:	142
Olay II:	143
Sorular:	143
Olay III:.....	145
Sorular:	145
Olay IV:.....	147
Sorular:	147
Olay V:.....	149
Sorular:	149
Olay VI:.....	150
Sorular:	150
§ 7. KARAR VE HÜKÜM	152
• Karar ve Hüküm	
• Yok ve Etkisiz Hükümler	
• Feragat	
• Kabul	
• Sulh	
• Yargılama Giderleri	
• Vekâlet Ücreti	
• Kesin Hüküm	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	152
Olay:.....	152

Sorular:	152
Cevaplar:.....	153
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	158
Şema 25 Karar Çeşitleri	158
Şema 26 Hüküm Sakatlıkları.....	159
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	160
Olay:.....	160
Sorular:	160
§ 8. KANUN YOLLARI	162
• İstinaf	
• Temyiz	
• Yargılamanın Yenilenmesi	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	162
Olay:.....	162
Sorular:	162
Cevaplar:.....	163
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	172
Şema 27/1 Yeni Kanun Yolu Sistemi/İstinaf-Temyiz.....	172
Şema 27/2 Bölge Adliye Mahkemesi (BAM) Dairesi Kararı.....	173
Şema 27/3 Temyiz	174
Şema 27/4 Yargıtay Hukuk Dairesi	175
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	176
Olay I:	176
Sorular:	176
Olay II:	177
Sorular:	177
§ 8A. 1086 SAYILI HUKUK USÛLÜ MUHAKEMLERİ	
KANUNU ÇERÇEVESİNDE KANUN YOLLARI	179
• Temyiz	
• Karar Düzeltme	
• Yargılamanın Yenilenmesi	

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	179
Olay:.....	179
Sorular:	180
Cevaplar:.....	181
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	192
Şema 28/1 (Eski) Kanun Yolu Sistemi Temyiz	192
Şema 28/2 Bozma Kararı.....	193
Şema 28/3 Karar Düzeltme.....	194
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR	195
Olay I:	195
Sorular:	195
Olay II:	196
Sorular:	196
§ 9. GEÇİCİ HUKUKÎ KORUMA.....	198
• İhtiyatî Tedbir	
• Delil Tespiti	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	198
Olay:.....	198
Sorular:	198
Cevaplar:.....	198
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	203
Şema 29 Geçici Hukukî Korumalar	203
Şema 30/1 İhtiyatî Tedbirin Şartları	204
Şema 30/2 İhtiyatî Tedbir Talebi ve Yargılaması	205
Şema 30/3 İhtiyatî Tedbir Kararı	206
Şema 30/4 Tedbir Kararının Kaldırılması veya Değiştirilmesi	207
Şema 31 Delil Tespiti	208
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	209
Olay:.....	209
Sorular:	209
§ 10. TAHKİM.....	210

A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	210
Olay:.....	210
Sorular:	210
Cevaplar:.....	210
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	213
Şema 32/1 Tahkim.....	213
Şema 32/2 Tahkim Kuralları.....	214
Şema 32/3 Tahkimin Konusu ve Türleri	214
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	215
Olay:.....	215
Sorular:	215
§ 11. ARABULUCULUK	217
• Arabuluculuğa Elverişli Alanlar	
• Dava Şartı Olarak Arabuluculuk	
• Arabuluculuk Süreci	
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMALAR	217
Olay:.....	217
Sorular:	217
Cevaplar:.....	218
B. ŞEMATİK AÇIKLAMALAR.....	220
Şema 33/1 Arabuluculuk.....	220
Şema 33/2 Arabuluculuk İlişkisini Kuran Sözleşmeler	221
Şema 33/3 Arabuluculuk Türleri.....	221
Şema 33/4 Arabuluculuk Süreci ve Sonuc	222
C. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMA	223
Olay:.....	223
Sorular:	223
§ 12. GENEL PRATİK ÇALIŞMALAR	225
A. ÇÖZÜMLÜ PRATİK ÇALIŞMA	225
Olay:.....	225
Sorular:	225

Cevaplar:.....	226
B. ÇÖZÜLMEMİŞ PRATİK ÇALIŞMALAR.....	234
Olay I:	234
Sorular:	235
Olay II:	237
Sorular:	237
Olay III:.....	238
Sorular:	239
Olay IV:	241
Sorular:	241
Olay V:	243
Sorular:	243
Olay VI:.....	245
Sorular:	245
Olay VII:	249
Sorular:	249
§ 13. ÖRNEK ÇÖZÜMLÜ YARGITAY KARARI İNCELEMESİ.....	252

II. BÖLÜM ÇÖZÜMLÜ TEST SORULARI

III. BÖLÜM SINAV SORULARI

§ 1. ÇÖZÜMLÜ SINAV SORULARI	275
A. ARASINAV SORULARI	275
I. Arasınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 28.12.2023).....	275
II. Arasınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 22.05.2023)	288

B. FİNAL SINAVI SORULARI.....	296
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 15.06.2022)	296
C. BÜTÜNLEME SINAVI SORULARI	302
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 01.07.2022).....	302
§ 2. ÇÖZÜLMEMİŞ SINAV SORULARI	308
A. ARASINAV SORULARI.....	308
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 12.04.2019)	308
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 06.05.2019)	310
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 15.11.2019).....	320
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 05.01.2022)	322
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 15.04.2022)	330
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 05.05.2022)	333
Arasınava (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 25.11.2022)	341
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 29.12.2022)	343
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 16.05.2024)	353
I. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A Şubesi, 14.01.2025).....	367
II. Arasınava (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A Şubesi, 28.05.2025)	381
B. FİNAL SINAVI SORULARI.....	395
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 15.01.2019) .	395
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 31.05.2019)	397
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 19.06.2019).....	399
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 17.01.2020) .	409
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 26.06.2020).....	411
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 13.06.2022)	413
Final Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 13.01.2023)	421
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 15.06.2023)	423
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A-B Şubesi, 27.06.2024)	432
Final Sınavı (DEÜ Hukuk Fakültesi, 3/A Şubesi, 25.06.2025)	444
C. BÜTÜNLEME SINAVI SORULARI.....	457

Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 25.01.2019).....	457
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 14.06.2019).....	459
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 31.01.2020).....	460
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, II.Yarıyıl 09.07.2020)	462
Bütünleme Sınavı (Galatasaray Üni. Hukuk Fakültesi, I.Yarıyıl 01.02.2023)	464

IV. BÖLÜM

DİLEKÇELER VE MAHKEME KARAR ÖRNEKLERİ

§ 1. DİLEKÇELER	467
A. Dava Dilekçesi.....	467
B. Cevap Dilekçesi.....	469
C. Çekişmesiz Yargı Dilekçesi.....	472
D. İhtiyatı Tedbir Dilekçesi.....	473
E. Delil Tespiti Dilekçesi.....	475
F. İstinaf Dilekçesi.....	477
G. İstinafa Cevap Dilekçesi.....	480
H. Temyiz Dilekçesi.....	482
I. Temyize Cevap Dilekçesi.....	484
§ 2. MAHKEME KARAR ÖRNEKLERİ.....	486
A. Hüküm (Esasa İlişkin).....	486
B. Hüküm (Usûle İlişkin).....	488
C. Davanın Konusuz Kalması	490
D. Bölge Adliye Mahkemesi Tarafından Verilen Karar (Esasa İlişkin).492	
E. Ara Kararları	495
F. Davetiye Örnekleri	496